

ΑΦΙΕΡΩΜΑ:
ΣΥΜΦΩΝΟ
ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Παρουσίαση Νόμου και σχέδιο συμβολαιογραφικής πράξης συμφώνου συμβίωσης

Ο Νόμος 3719/2008 (μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία και άλλες διατάξεις)

Αθανάσιος Δράγιος

Συμβολαιογράφος Αθηνών, Μέλος του Δ.Σ. του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου

Στο πρώτο κεφάλαιο του Νόμου 3719/2008 (μεταρρυθμίσεις για την οικογένεια, το παιδί, την κοινωνία και άλλες διατάξεις) εισάγεται ο θεσμός του συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης. Καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα κωλύματα σύστασης του συμφώνου ελεύθερης συμβίωσης, προσδιορίζονται αυτοί που νομιμοποιούνται να επικαλεσθούν την ακυρότητα του συμφώνου συμβίωσης και ρυθμίζονται οι τρόποι λύσης του. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το επώνυμο, τις περιουσιακές σχέσεις, τα ζητήματα διατροφής σε περίπτωση λύσης του συμφώνου συμβίωσης και οι κληρονομικές σχέσεις των συμβαλλομένων. Επίσης περιέχονται διατάξεις σχετικές με τα τέκνα των συμβαλλομένων που γεννιούνται κατά τη διάρκεια του συμφώνου συμβίωσης.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση η ρυθμιζόμενη ελεύθερη συμβίωση αποτελεί ένα καθεστώς διαφορετικό από το γάμο. Πρόκειται για μια εναλλακτική μορφή μόνιμης συμβίωσης και όχι για μια μορφή (χαλαρού γάμου). Ρυθμίζει αποκλειστικά την ελεύθερη συμβίωση προσώπων διαφορετικού φύλλου (απαιτείται συμφωνία δύο ενήλικων ετερόφυλλων προσώπων).

Σκοπός των διατάξεων του νόμου είναι να υπάρξει νομικό πλαίσιο που να ρυθμίζει συστηματικά αυτή τη μορφή συμβίωσης καθορίζοντας τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις δεσμεύσεις των συμβαλλομένων και να κατοχυρώνει την προστασία των τέκνων που γεννιούνται από το ζεύγος των συντρόφων καθώς επίσης και το κληρονομικό δικαίωμα του επιζώντος συντρόφου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο νομοθέτης επέλεξε το συμβολαιογράφο ως αρμόδιο για να συντάξει την πράξη του συμφώνου συμβίωσης. Εμπιστεύτηκε την αξιοπιστία και την αμεροληψία

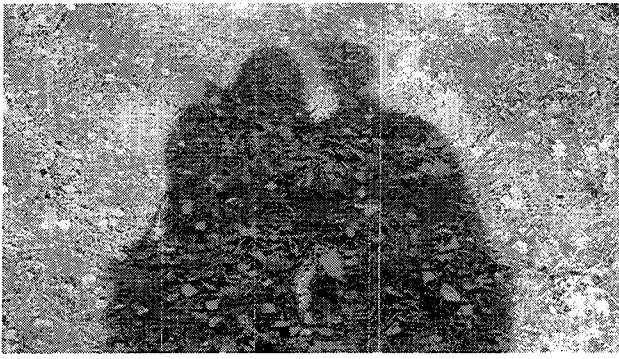
του και του ανέθεσε το καθήκον αυτό αναγνωρίζοντας και το κοινωνικό ρόλο που μπορεί να έχει ο συμβολαιογράφος εξυπηρετώντας νέους θεσμούς.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3719/2008 (άρθρο 1) η κατάρτιση της συμφωνίας για οργάνωση της ελεύθερης συμβίωσης καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

Επίσης με το συμβολαιογραφικό έγγραφο κατάρτισης του συμφώνου συμβίωσης ή και με μεταγενέστερο συμβολαιογραφικό έγγραφο μπορεί να ρυθμίζονται οι περιουσιακές σχέσεις των συμβαλλομένων δηλαδή τα αποκτήματα που θα αποκτηθούν κατά την διάρκεια του συμφώνου συμβίωσης, η διατροφή μετά την λύση του συμφώνου συμβίωσης καθώς και το επώνυμο που θα φέρουν τα τέκνα που γεννιούνται κατά τη διάρκεια του συμφώνου συμβίωσης.

Με την σκέψη ότι όποιοι υπογράφουν το σύμφωνο συμβίωσης πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τις διατάξεις του Νόμου και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται για αυτούς το σύμφωνο συμβίωσης και επειδή υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον από πολλούς για να υπαχθούν στο νέο θεσμό του συμφώνου συμβίωσης, αλλά και επειδή επίσης υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον και από συναδέλφους συμβολαιογράφους για τον τρόπο κατάρτισης του συμφώνου συμβίωσης ακολουθεί ένα σχετικό υπόδειγμα σύμβασης συμφώνου συμβίωσης.

Το συμβολαιογραφικό έγγραφο του συμφώνου συμβίωσης στηρίχθηκε στις διατάξεις του νόμου 3719/2008 καθώς επίσης και στις αιτιολογικές εκθέσεις αυτού.

Αριθμός ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

Στην Αθήνα, σήμερα στις [] Δεκεμβρίου του δύο χιλιάδες οκτώ [2008] έτους ημέρα της εβδομάδας .
και στο γραφείο μου που βρίσκεται

σε μένα το συμβολαιογράφο

παρουσιάστηκαν οι ενήλικοι και μη εξαιρουμένοι από
το νόμο και με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα κ.κ.

και ζήτησαν να συνταχθεί το παρόν συμβολαιογραφικό έγ-
γραφο με το οποίο δηλώνουν τη συμφωνία τους να οργανώ-
σουν την συμβίωση τους (σύμφωνο συμβίωσης) σύμφωνα με
τις διατάξεις του Ν 3719/2008

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

Οι συμβαλλόμενοι μου δήλωσαν ρητά και κατηγορηματικά
ότι το παρόν σύμφωνο συμβίωσης επιτρέπεται γιατί δεν συ-
ντρέχουν οι προϋποθέσεις ακυρότητας του συμφώνου συμ-
βίωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 , παράγραφος 2 του
Ν 3719/2008, δηλαδή

α - ότι δεν υπάρχει ήδη γάμος μεταξύ των άνω εμφανισθέν-
των ή άλλο σύμφωνο συμβίωσης μεταξύ των άνω εμφανι-

σθέντων καθώς επίσης και ότι δεν υπάρχει γάμος ή σύμφωνο
συμβίωσης κάποιου από τους άνω εμφανισθέντες

β - ότι δεν είναι συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή απε-
ριορίστως και εκ πλάγιου μέχρι τον τέταρτο βαθμό καθώς επι-
σης ότι δεν είναι συγγενείς εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή.

γ - ότι δεν υπάρχει σχέση υιοθεσίας μεταξύ τους

Ενημέρωσα τους συμβαλλόμενους ότι η παράβαση αυτών
των διατάξεων συνεπάγεται την ακυρότητα του συμφώνου
συμβίωσης

Την ακυρότητα αυτή μπορεί να επικαλεστούν οι άνω συμ-
βαλλόμενοι καθώς και τρίτοι που έχουν έννομο συμφέρον οι-
κογενειακής ή περιουσιακής φύσης καθώς επίσης και ο εισαγ-
γελέας αυτεπαγγέλτως αν θιγεται η δημόσια τάξη.

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

Ενημέρωσα τους συμβαλλόμενους ότι η ισχύς του παρόντος
συμφώνου συμβίωσης θα αρχίσει έπειτα από την κατάθεση
αντιγράφου του παρόντος συμβολαιογραφικού εγγράφου στο
Ληξιαρχείο του τόπου κατοικίας τους και το οποίο θα καταχω-
ρηθεί σε ειδικό βιβλίο του Ληξιαρχείου.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ

Με το σύμφωνο συμβίωσης δεν μεταβάλλεται το επώνυμο
των συμβαλλόμενων. Επίσης ο καθένας μπορεί εφόσον υπάρ-
χει συγκατάθεση από τον άλλο είτε να χρησιμοποιήσει στις κοι-
νωνικές σχέσεις το επώνυμο του άλλου είτε να προσθέσει το
επώνυμο του άλλου στο δικό του

ΑΦΙΕΡΩΜΑ:
ΣΥΜΦΩΝΟ
ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

Ενημέρωσα τους συμβαλλόμενους ότι με το παρόν σύμφωνο συμβίωσης ή και με μεταγενέστερο συμβολαιογραφικό έγγραφο υπάρχει δυνατότητα να ρυθμιστούν οι περιουσιακές τους σχέσεις και ειδικότερα η τύχη της περιουσίας που θα αποκτηθεί κατά τη διάρκεια του συμφώνου συμβίωσης (αποκτήματα)

Επισημίνα στους συμβαλλόμενους ότι αν δεν υπάρξει συμφωνία για τα αποκτήματα κατά τα ανωτέρω, τότε μετά τη λύση του συμφώνου ο καθένας από τα συμβαλλόμενα μέρη έχει αξίωση κατά του άλλου για ότι αποκτήθηκε με τη δική του συμβολή. Δεν υπάρχει τεκμήριο συμβολής αλληλάντιθετα πρέπει να αποδειχθεί η ύπαρξη της συμβολής καθώς και η έκταση της συμβολής του κάθε μέρους

Η αξίωση αυτή μπορεί να στραφεί και κατά των κληρονόμων του υποχρέου, δεν κληρονομείται, από τους κληρονόμους του δικαιούχου, ούτε γεννάται στο πρόσωπο τους

Η αξίωση αυτή παραγράφεται δύο έτη μετά τη λύση του συμφώνου συμβίωσης (# 1)

(Επειτα από τις γνωστοποιήσεις αυτές αν οι συμβαλλόμενοι επιθυμούν να προβουν σε κάποια ρύθμιση μπορεί να αναγραφεί το εξής

#1 Επειτα από τις ανωτέρω επισημάνσεις οι συμβαλλόμενοι μου δήλωσαν ότι επιθυμούν να ρυθμίσουν την περιουσία που θα αποκτηθεί κατά τη διάρκεια του συμφώνου συμβίωσης ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

Ενημέρωσα τους συμβαλλόμενους ότι με το παρόν σύμφωνο συμβίωσης ή και με μεταγενέστερο συμβολαιογραφικό έγγραφο μπορεί να προβλεφθεί συμβατική υποχρέωση διατροφής για μετά τη λύση του συμφώνου συμβίωσης, να υπάρξει δηλαδή συμφωνία με την οποία αναλαμβάνεται είτε από το ένα ή το άλλο μέρος είτε και αμοιβαίως υποχρέωση διατροφής

Η συμβατική αυτή αξίωση διατροφής είναι έγκυρη μόνο για την περίπτωση όποιου μετά τη λύση του συμφώνου συμβίωσης το ένα από τα μέρη δεν μπορεί να εξασφαλίσει τη διατροφή του από τα εισοδήματά του ή από την περιουσία του και το άλλο μέρος που πρέπει να την παρέχει είναι σε θέση να τη δώσει χωρίς να κινδυνεύσει η δική του διατροφή.

Η συμφωνία για διατροφή δεν ισχύει αν το σύμφωνο συμβίωσης λυθεί λόγω θανάτου κάποιου από τους συμβαλλόμε-

νους, γιατί τότε υπάρχει κληρονομικό δικαίωμα του επιζώντος προσώπου. Επίσης η συμφωνία διατροφής δεν ισχύει αν το σύμφωνο συμβίωσης λυθεί αυτοδικαίως με το γάμο ενός από τα συμβιούντα πρόσωπα με τρίτον ή αν είναι άκυρο το σύμφωνο συμβίωσης

Ενημέρωσα τους συμβαλλόμενους ότι

Ο δικαιούχος διατροφής από το σύμφωνο συμβίωσης συμπεριλαμβάνεται, ως προς το δικαίωμα διατροφής, με τον διαζευγμένο σύζυγο του υποχρέου

Ο υπόχρεος διατροφής, μετά τη λύση του συμφώνου συμβίωσης, δεν μπορεί να επικαλεσθεί την υποχρέωση του αυτή, προκειμένου να απαλλαγεί, εν όλω ή εν μέρει, από την υποχρέωση συνεισφοράς ή διατροφής συζύγου ή ανήλικων τέκνων του

Με την επιφύλαξη των ανωτέρω δύο προηγούμενων παραγράφων η συμβατική υποχρέωση προηγείται της εκ του νόμου υποχρέωσης διατροφής άλλων προσώπων απέναντι στον δικαιούχο, που βρίσκεται σε αδυναμία, μετά τη λύση του συμφώνου, να διατρέφει τον εαυτό του με τις δικές του δυνάμεις (#2)

(Επειτα από τις γνωστοποιήσεις αυτές αν οι συμβαλλόμενοι επιθυμούν να προβουν σε κάποια ρύθμιση μπορεί να αναγραφεί το εξής

#2 Επειτα από τις ανωτέρω επισημάνσεις οι συμβαλλόμενοι μου δήλωσαν ότι επιθυμούν να ρυθμίσουν το ζήτημα της διατροφής για τη μετά τη λύση του συμφώνου συμβίωσης ως εξής:

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΕΚΝΑ

Το τέκνο που έχει γεννηθεί κατά τη διάρκεια του συμφώνου συμβίωσης ή εντός τριακοσίων ημερών από τη λύση ή την αναγνώριση της ακυρότητας του συμφώνου συμβίωσης, τεκμαίρεται ότι έχει πατέρα τον άνδρα με τον οποίο η μητέρα κατήρτισε το σύμφωνο. Το τεκμήριο ανατρέπεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

Η ακυρότητα ή η ακύρωση του συμφώνου συμβίωσης δεν επηρεάζει την πατρότητα των τέκνων.

Το τέκνο που θα γεννηθεί κατά τη διάρκεια του συμφώνου συμβίωσης ή εντός τριακοσίων ημερών από τη λύση ή την αναγνώριση της ακυρότητας του συμφώνου συμβίωσης θα φέρει το επώνυμο που επιλέγουν οι γονείς του με κοινή και αμετάκλητη δήλωση τους

Ενημέρωσα τους συμβαλλόμενους ότι η κοινή αυτή και αμε-

τάκλητη δήλωσή τους είτε μπορεί να γίνει με το παρόν συμφωνο συμβίωσης ή σε μεταγενέστερο συμβολαιογραφικό έγγραφο πριν όμως από τη γέννηση του πρώτου τέκνου.

Το επώνυμο που θα επιλεγεί θα πρέπει να είναι κοινό για όλα τα τέκνα και είναι υποχρεωτικά το επώνυμο του ενός από τους γονείς ή συνδυασμός των επωνύμων τους. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από δύο επώνυμα.

Εάν δεν γίνει η κοινή και αμετάκλητη δήλωση των γονέων που να ρυθμίζει το επώνυμο των τέκνων, το τέκνο θα έχει σύνθετο επώνυμο αποτελούμενο από το επώνυμο και των δύο γονέων.

Αν το επώνυμο του ενός ή και των δύο γονέων είναι σύνθετο, το επώνυμο του τέκνου θα σχηματισθεί με το πρώτο από τα δύο επώνυμα (#3).

(Επειτα από τις γνωστοποιήσεις αυτές αν οι συμβαλλόμενοι επιθυμούν να προβούν σε κάποια ρύθμιση μπορεί να αναγραφεί το εξής:

#3 Επειτα από τις ανωτέρω επισημάνσεις οι συμβαλλόμενοι μου δήλωσαν ότι προβαίνουν στην σύμφωνα με το άρθρο 9 του Νόμου 3719/2008 κοινή και αμετάκλητη δήλωση ότι επιλέγουν το επώνυμο των τέκνων τους να είναι

Η γονική μέριμνα τέκνου που γεννήθηκε κατά τη διάρκεια συμφώνου συμβίωσης ή μέσα σε τριακόσιες ημέρες από τη λύση ή την αναγκώριση της ακυρότητας του συμφώνου συμβίωσης ανήκει στους δύο γονείς και ασκείται από κοινού

Οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για τη γονική μέριμνα των τέκνων που κατάγονται από γάμο εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

Αν το σύμφωνο συμβίωσης λυθεί για την άσκηση της γονικής μέριμνας εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 1513 του Αστικού Κώδικα.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Εάν το σύμφωνο συμβίωσης λυθεί λόγω αποβίωσης ενός από τους συμβαλλόμενους, αυτός που επιζεί έχει κληρονομικό δικαίωμα εξ αδιαθέτου καθώς επίσης και δικαίωμα νόμιμης μοίρας.

Το κληρονομικό δικαίωμα εξ αδιαθέτου ανέρχεται στο 1/6 της κληρονομιαίας περιουσίας εάν συντρέχει με κληρονόμους της πρώτης τάξης (δηλαδή με κατιόντες του κληρονομούμενου), ανέρχεται στο 1/3 εάν συντρέχει με κληρονόμους των υπόλοιπων τάξεων και τέλος σε ολόκληρη την κληρονομιά εάν δεν

υπάρχουν συγγενείς του κληρονομούμενου που να καλούνται ως εξ αδιαθέτου κληρονόμοι.

Αυτός που επιζεί έχει δικαίωμα νόμιμης μοίρας στην κληρονομιά, το οποίο ανέρχεται στο ήμισυ της εξ αδιαθέτου μερίδας, που του αναλογεί. Κατά το ποσοστό αυτό μετέχει ως κληρονόμος.

Τα άρθρα 1826 επ., 1839 επ. και 1860 του ΑΚ εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΣΥΜΒΙΩΣΗΣ

Ενημέρωσα τους συμβαλλόμενους ότι η σύμβαση αυτή του συμφώνου συμβίωσης μπορεί να λυθεί ως εξής,

α - Επειτα από κοινή τους συμφωνία που γίνεται αυτοπροσώπως ενώπιον συμβολαιογράφου και συντάσσεται σχετικό συμβολαιογραφικό έγγραφο.

β - Με μονομερή δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου η οποία πρέπει να κοινοποιηθεί με δικαστική επιμελητή στο άλλο πρόσωπο και ισχύει από τη στιγμή της κοινοποίησης.

γ - Αυτοδικαίως αν συναφθεί γάμος είτε μεταξύ των άνω εμφανισθέντων, είτε μεταξύ ενός από αυτούς και τρίτου προσώπου.

Η με οποιοδήποτε τρόπο λύση του συμφώνου συμβίωσης πρέπει να καταχωρείται στο ειδικό βιβλίο του Ληξιαρχείου όπου έχει καταχωρηθεί και η σύσταση αυτού.

Η παρούσα σύμβαση του συμφώνου συμβίωσης διέπεται από τις διατάξεις του νόμου 3719/2008 που έχει δημοσιευθεί στο υπ' αριθμόν 241/26 11 2008 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (τεύχος 1).

Οι δηλώσεις των εμφανισθέντων καταχωρήθηκαν την πράξη αυτή που γράφτηκε σε τέσσερα (4) συνεχόμενα φυλλάκια πρωτοτύπου για τέλη και δικαιώματα της οποίας εισπράχτηκαν με τρία (3) αντίγραφα ευρώ εβδομήντα τέσσερα (74,00) εκ των οποίων καθαρή αμοιβή ευρώ 65,49 και δικαιώματα υπέρ του Ταμείου Νομικών του ΤΑΣ και λοιπά τέλη ευρώ 8,51 και η οποία συμβολαιογραφική πράξη σύμβασης συμφώνου συμβίωσης διαβάστηκε καθαρά και μεγαλόφωνα στους συμβαλλόμενους, οι οποίοι την άκουσαν, τη βεβαίωσαν και συμφώνησαν στο περιεχόμενό της και την υπέγραψαν αυτοί και εγώ ο Συμβολαιογράφος όπως ορίζει ο Νόμος.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ